

Soạn bài Nói về câu ghép bằng quan hệ từ (trang 54) - Tiếng Việt 5

Hướng dẫn soạn bài trang 54 SGK Tiếng Việt lớp 5 tập 2 tuần 23: Nói các về câu ghép bằng quan hệ từ (tiếp).

I - Nhận xét

Câu 1. Phân tích cấu tạo của câu ghép sau đây:

Chẳng những Hồng chăm học mà bạn ấy còn rất chăm làm.

Trả lời:

Câu ghép *Chẳng những Hồng chăm học mà bạn ấy còn rất chăm làm* do 2 vế câu tạo thành:

Vế 1: Chẳng những Hồng (Chủ ngữ) chăm học (Vị ngữ)

Vế 2: Mà bạn ấy (Chủ ngữ) còn rất chăm làm (Vị ngữ)

Chẳng những... mà còn... là cặp quan hệ từ nối hai vế câu. Câu văn sử dụng cặp quan hệ từ này để thể hiện quan hệ tăng tiến.

Câu 2. Tìm thêm những cặp quan hệ từ có thể nối các vế câu có quan hệ tăng tiến.

Trả lời:

Ngoài cặp quan hệ từ *chẳng những...mà còn...* nối các vế trong câu chỉ quan hệ tăng tiến, còn có thể sử dụng các cặp quan hệ từ khác như: *không những...mà còn..., không chỉ...mà còn..., không những...mà..., không phải chỉ ..mà còn...*

Ví dụ:

- Không những Nam chăm học mà bạn ấy còn rất chăm làm.

- Nam không chỉ chăm học mà bạn ấy còn rất chăm làm.

II - Luyện tập

Câu 1. Tìm và phân tích cấu tạo của câu ghép chỉ quan hệ tăng tiến trong mẩu chuyện vui sau:

Người lái xe đăng trí

Một người đàn ông hốt hoảng gọi điện tới đồn công an:

Soạn bài Nói về câu ghép bằng quan hệ từ (trang 54) - Tiếng Việt 5

- A lô ! Xin các anh đến giúp tôi ngay ! Tôi đã khoá cửa xe cẩn thận nhưng bọn trộm vẫn đột nhập vào xe của tôi. Bọn bắt lương ấy không chỉ ăn cắp tay lái mà chúng còn lấy luôn cả bàn đạp phanh. Thật không thể tưởng tượng nổi !

Lát sau, khi hai cảnh sát vừa được phái đi thì trực ban của đồn lại nhận được một cú điện thoại:

- Xin lỗi vì đã làm phiền các anh. Hoá ra tôi ngồi nhầm vào hàng ghế sau.

Theo báo MỤC TÍM

Trả lời:

Vế 1: Bọn bắt lương ấy (Chủ ngữ) không chỉ ăn cắp tay lái (Vị ngữ)

Vế 2: Mà chúng (Chủ ngữ) còn lấy luôn cả bàn đạp phanh (Vị ngữ)

Câu 2. Tìm quan hệ từ thích hợp với mỗi chỗ trống:

a) Tiếng cười ... đem lại niềm vui cho mọi người ... nó còn là một liều thuốc trường sinh.

b) ... hoa sen đẹp ... nó còn tượng trưng cho sự thanh khiết của tâm hồn Việt Nam.

c) Ngày nay, trên đất nước ta, ... công an làm nhiệm vụ giữ gìn trật tự, an ninh...mỗi một người dân đều có trách nhiệm bảo vệ công cuộc xây dựng hoà bình.

Trả lời:

Có thể tham khảo cách điền các quan hệ từ như sau đây:

a) Tiếng cười **không chỉ** đem lại niềm vui cho mọi người **mà** nó còn là liều thuốc trường sinh.

b) **Không những** hoa sen đẹp **mà** nó còn tượng trưng cho sự thanh khiết của tâm hồn Việt Nam.

hoặc:

Chẳng những hoa sen đẹp **mà** nó còn tượng trưng cho sự thanh khiết của tâm hồn Việt Nam.

c) Ngày nay, trên đất nước ta, **không chỉ** công an làm nhiệm vụ giữ gìn trật tự, an ninh **mà** mỗi một người dân đều có trách nhiệm bảo vệ công cuộc xây dựng hòa bình.

Soạn bài Nói về câu ghép bằng quan hệ từ (trang 54) - Tiếng Việt 5